

UDENRIGSMINISTERIET

EKN, sagsnr.: 23/00144

Den 30. november 2023

Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 11. december 2023

SAMLENOTAT

1. Ruslands aggression mod Ukraine.....	2
- <i>Politisk drøftelse</i>	2
KOM-dokument foreligger ikke.....	2
2. Situationen i Israel og den omkringliggende region/Mellemøsten	6
- <i>Politisk drøftelse</i>	6
KOM-dokument foreligger ikke.....	6
3. Sahel.....	11
- <i>Politisk drøftelse</i>	11
KOM-dokument foreligger ikke.....	11
4. Udenrigspolitiske aspekter af økonomisk sikkerhed	15
- <i>Politisk drøftelse</i>	15
JOIN (2023) 0020	15

1. Ruslands aggression mod Ukraine

- Politisk drøftelse

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (udenrigsanliggender) den 11. december 2023 ventes en drøftelse af Ruslands aggression mod Ukraine. Det forventes, at der særligt vil være fokus på EU's sikkerhedstilsagn til Ukraine. Derudover kan drøftelsen ventes at berøre 12. sanktionspakke, fredsformlen, spørgsmålet om retsforfølgelse og fødevarerikkerhed.

2. Baggrund

I forlængelse af konklusionerne fra Det Europæiske Råd den 29.-30. juni 2023 er EU i gang med at udarbejde sikkerhedstilsagn til Ukraine, der skal bidrage til at understøtte Ukraines evne til at forsvare sig selv på længere sigt samt afskrække fremtidige angreb og destabiliserende handlinger. EU's Fælles Udenrigstjeneste har i den forbindelse foreslået en række initiativer, som bygger videre på EU's eksisterende støttetiltag. Det gælder bl.a. militær støtte via Den Europæiske Fredsfacilitet, træning af ukrainske soldater i regi af EU's militære træningsmission til støtte for Ukraine (EUMAM Ukraine), øget forsvarsindustrielt samarbejde, øget støtte inden for luftforsvar, efterretningssamarbejde, minerydning, energisikkerhed, resiliens og informationssikkerhed. EU's sikkerhedstilsagn blev drøftet under rådsmødet (udenrigsanliggender) den 13. november 2023 og medlemslandene er efterfølgende blevet enige om rammen for de sikkerheds- og forsvarspolitiske sikkerhedstilsagn, hvorefter EU vil igangsætte konsultationer med Ukraine. Det Europæiske Råd vil den 14.-15. december 2023 modtage en afrapportering om konsultationerne med Ukraine. Det forventes, at der på rådsmødet (udenrigsanliggender) gives en status for konsultationerne.

Kommissionen har præsenteret et forslag til en 12. sanktionspakke for Rådet. Pakken er aktuelt under forhandling og indeholder bl.a. nye import- og eksportforbud, tiltag for at styrke effekten af olieprisloftet, samt modvirke omgåelse af EU's sanktioner. Forslagene til nye listninger omfatter aktører fra den russiske militær-, forsvars- og it-sektor samt andre vigtige økonomiske aktører. Foruden ovenstående tematikker kan det forventes, at også fredsformlen, retsforfølgelse af Ruslands aggressionsforbrydelser i Ukraine, samt fødevarerikkerhed kan blive berørt.

3. Formål og indhold

Indholdet af drøftelsen vil afhænge af udviklingen frem mod rådsmødet. Rådsmødedrøftelsen ventes på nuværende tidspunkt at have fokus på EU's sikkerhedstilsagn. Derudover forventes drøftelsen at omhandle sanktioner, fredsformlen, retsforfølgelse og fødevarerikkerhed.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen ventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser, erhvervsøkonomiske konsekvenser eller konsekvenser for miljøet eller beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Sagen har ikke været i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes fortsat bred opbakning blandt medlemslandene til militær, økonomisk og humanitær støtte til Ukraine, herunder generel opbakning til det videre arbejde med EU's sikkerhedstilsagn samt opbakning til Ukraines fredsformel. Der er dertil generelt bred opbakning til at arbejde videre med sanktionsdagsordenen. Ungarns regering har dog på det seneste meldt ud, at yderligere beslutninger ift. Ukraine, herunder for eksempel beslutninger om sikkerhedstilsagn eller yderligere finansiel støtte, først kan ske efter en strategisk drøftelse af EU's håndtering af krigen i Ukraine.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen fortsætter støtten til Ukraine både politisk, økonomisk, humanitært og sikkerhedsmæssigt. Regeringen er stærk fortalende for at udvikle EU's sikkerhedstilsagn til Ukraine, herunder gennem opbygning af Ukraines militære kapaciteter, for at sikre den nødvendige støtte til Ukraine i årene frem, herunder en forhøjelse af EPF'en øremærket til Ukraine på op til 20 mia. euro. Regeringen støtter Rådets vedtagelse af en ramme for EU's sikkerhedstilsagn, samt at EU begynder konsultationer med Ukraine herom. Regeringen støtter op om de hårdest mulige sanktioner, der kan opnås enighed om i EU. Det gælder bl.a. fortsat fokus på forbedret implementering af EU's sanktioner samt modarbejdelse af omgåelse af eksisterende sanktioner. Danmark støtter på denne baggrund op om bestræbelserne på snarligt at få indført en 12. sanktionspakke. Fra dansk side fortsættes outreach til det globale syd for at opnå bredere global støtte til fredsformlen, ligesom Danmark bakker op om EU's outreach til tredjelande mhp. at få disse til at støtte op om sanktionerne og modarbejde sanktionsomgåelse. Danmark bakker ligeledes op om etableringen af et særtribunal for retsforfølgelse af aggressionsforbrydelsen, bl.a. gennem aktiv deltagelse i den ukrainsk-ledede kernegruppe for etableringen af et særtribunal for aggressionsforbrydelsen. Det er afgørende, at der kan opnås solid international støtte til et eventuelt tribunal for at sikre legitimitet også fremadrettet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg d. 11. november 2023.

2. Situationen i Israel og den omkringliggende region/Mellemøsten

- Politisk drøftelse

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (udenrigsanliggender) den 11. december 2023 ventes en drøftelse af den aktuelle situation i Israel, Palæstina og de omkringliggende lande, herunder på behovet for at afhjælpe den akutte humanitære krise i Gaza, arbejdet for løsladelse af alle gidsler, vigtigheden af at undgå regional eskalering og behovet for EU's og EU-landenes outreach i denne forbindelse samt behovet for en langsigtet politisk løsning. Regeringen bakker op om konklusionerne vedr. situationen i Israel/Palæstina fra mødet i Det Europæiske Råd den 26.-27. oktober. Det er helt centralt, at den kritiske humanitære situation i Gaza adresseres med øget adgang for humanitær bistand inklusiv etablering af humanitære korridorer og udvidede humanitære pauser. Regeringen støtter også bestræbelser på at undgå regional eskalering og på længere sigt genstart af en fredsproces baseret på en to-statsløsning. Dertil fordømmer regeringen fortsat Hamas' terrorangreb mod Israel og understreger, at Israel har ret til selvforsvar inden for rammerne af folkeretten, herunder den humanitære folkeret.

2. Baggrund

Om morgenen d. 24. november indtrådte en udvidet humanitær pause, som udgangspunkt i fire dage, hvilket var et resultatet af forhandlinger medieret af Qatar, Egypten og USA i relation til gidslerne. Pausen indebar et midlertidigt stop i kamphandlingerne, øget adgang for nødhjælp samt frigivelse af gidsler. Til og med d. 29. november er 60 israelske gidsler (kvinder og børn) frigivet, og 180 palæstinensere i israelske fængsler løsladt. Fra israelsk side er der fortsat stort fokus på at få alle gidsler frigivet.

Den humanitære situation i Gaza er i fortsat forværring. Til trods for øget nødhjælpsforsyning under den udvidede humanitære pause, så er forsyningerne fortsat langt fra at dække de meget store humanitære behov. 1,7 mio. mennesker – svarende til over 80 pct. af befolkningen – er internt fordrevne, og nødhjælpsorganisationerne melder om massive kapacitetsproblemer. Mangel på rent vand og utilstrækkelige hygiejnefaciliteter har medført en stigning i sygdomsspredning, og WHO advarer særligt om risiko for kolera. Kun to mindre hospitaler i det nordlige Gaza og ét hospital i Gaza By anslås nu at være (delvist) operationelle.

Siden d. 7. oktober vurderes over 14.800 palæstinensere at være blevet dræbt ifølge sundhedsmyndighederne i Gaza. Heraf er ca. to tredjedele børn og kvinder. Tallene er dog behæftet med en betydelig usikkerhed, da sundhedssystemet i Gaza stort set er brudt sammen. Endvidere meldes om 108 dræbte FN-medarbejdere og mindst 53 dræbte journalister. I alt har 391 IDF soldater mistet livet, heraf 70 personer under operationen i Gaza.

Forud for den udvidede humanitære pause så man en kraftig stigning i israelske angreb i Gaza. IDF har taget kontrol med al-Shifa-hospitalet, som Israel mener har været benyttet af Hamas til militære aktiviteter.

Vestbredden, inklusiv Østjerusalem, har set et stort antal IDF-operationer over de seneste uger. Bosættervolden har siden 7. oktober været steget markant. Hertil kommer, at økonomien på Vestbredden er stærkt udfordret, blandt andet som følge af eksportforbud, restriktioner på bevægelsesfriheden, Israels tilbageholdelse af palæstinensiske skatteindtægter og inddragelse af arbejdstilladelser efter 7. oktober.

Situationen ved grænsen mellem Israel og Libanon er fortsat meget spændt. Hezbollah forventes imidlertid at fastholde pause i kamphandlingerne ved den blå linje, så længe den humanitære pause i Gaza overholdes, og IDF ikke angriber mål i Libanon. Det er fortsat vurderingen at ingen af parterne ønsker en

omfattende eskalation, men det kan ikke udelukkes grundet den risiko for fejlkalkulering.

3. Formål og indhold

Fokus for drøftelsen vil afhænge af udviklingen frem mod rådsmødet. På nuværende tidspunkt forventes fokus på den aktuelle situation i Israel, Palæstina og de omkringliggende lande, herunder på behovet for at afhjælpe den akutte humanitære krise i Gaza, arbejdet for frigivelse af alle gidsler, vigtigheden af at undgå regional eskalering og behovet for EU's og EU-medlemslandenes outreach i denne forbindelse samt behovet for en langsigtet politisk løsning.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Ikke relevant.

8. Høring

Sagen har ikke været i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Om end der er nuanceforskelle mellem EU-medlemslandene, forventes generel enighed om indholdet i HRVP Borrells erklæring d. 12. november om humanitære pauser og konklusionerne fra mødet i Det Europæiske Råd (DER) den 26.-27. oktober. Medlemslandene er således enige om fordømmelse af Hamas' terrorangreb mod Israel og afstandtagen fra Hamas brug af civile som skjold;

understregelse af Israels ret til at forsvare sig inden for rammerne af folkeretten, herunder den humanitære folkeret; krav om frigivelse af gidsler samt fordømmelse af al vold mod civile. Medlemslandene er dertil dybt bekymrede over den forværrede humanitære situation i Gaza, og der er enighed om behovet for at etablere humanitære korridorer og pauser i kamphandlingerne. Der er ligeledes enighed om behovet for at undgå regional eskalering og behovet for at række ud til partnere, herunder Det Palæstinensiske Selvstyre. Dertil er medlemslandene enige om at bidrage til at genstarte fredsprocessen baseret på en to-statsløsning. Sidst er der enighed om vigtigheden af bekæmpelse af desinformation.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen bakker op om indholdet i HRVP Borrells erklæring d. 12. november om humanitære pauser og indholdet i konklusionerne vedr. situationen i Israel/Palæstina fra mødet i Det Europæiske Råd den 26.-27. oktober. Det er helt centralt, at den kritiske humanitære situation i Gaza adresseres med øget humanitær bistand samt med etablering af humanitære korridorer og udvidede humanitære pauser, så bistanden kan nå frem til de civile. Således bakker regeringen op om EU's tredobling af det humanitære bidrag til Gaza og har siden konflikten start d. 7. oktober valgt at støtte indsatsen i Palæstina med 125 mio. kr. i ekstraordinær humanitær bistand. Regeringen bakker op om bestræbelserne på at undgå regional eskalering og på længere sigt genstart af en fredsproces baseret på en to-statsløsning. Dertil er det centralt, at Hamas' terrorangreb mod Israel fortsat fordømmes, og Israel ret til selvforsvar inden for rammerne af folkeretten, herunder den humanitære folkeret, understreges.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev senest forelagt Folketingets Europaudvalg skriftligt den 10. november 2023.

3. Sahel

- *Politisk drøftelse*

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (udenrigsanliggender) ventes en drøftelse af situationen i Sahel. Drøftelsen ligger i forlængelse af tidligere drøftelser om, hvordan EU kan tilpasse sin tilgang til regionen. Fokus for drøftelsen forventes at være, hvordan EU bedst kan varetage sine strategiske interesser i en situation, hvor de politiske rammebetingelser fortsat forværres, og der ikke er udsigt til en troværdig demokratisk transition i nogle af de tre centrale Sahellande. Regeringen lægger vægt på, at EU og medlemslandene forbliver engagerede i Sahel, men at engagementet tilpasses de nye politiske rammebetingelser i regionen og i de enkelte lande.

2. Baggrund

Situationen i Sahel er under forværring sikkerhedsmæssigt, politisk og humanitært. Militærkuppene i Mali, Burkina Faso og Niger har forværret betingelserne for landenes samarbejde med Danmark, EU og andre vestlige lande. I ingen af de tre centrale Sahellande er der udsigt til en snarlig troværdig demokratisk transition. I Niger tilbageholdes den demokratisk valgte præsident Bazoum fortsat, og regimet har endnu ikke indgået en aftale med den vestafrikanske samarbejdsorganisation ECOWAS om tilbagevenden til demokratisk styre. Burkina Faso og Mali har udskudt de planlagte valg. Regimet i Mali samarbejder med Wagnergruppen og har bedt FN's fredsbevarende mission MINUSMA forlade landet inden årets udgang. Senest har regimet indledt en offensiv i den nordlige del af landet i strid med fredsaftalen fra 2015. Den nyetablerede alliance mellem de tre militærregimer (Alliance of Sahel States) underminerer etablerede samarbejdsstrukturer, herunder ECOWAS og G5 Sahel.

Militærregimerne har ikke formået at forbedre sikkerhedssituationen. Terrorgrupper har gradvist udvidet deres tilstedeværelse i Sahel og søger i stigende grad at opnå kontrol med strategisk vigtige grænseområder mod kyststaterne i syd. Regionen er genstand for stigende geopolitisk konkurrence og anti-kolonialistiske narrativer, hvor særligt Rusland modarbejder europæiske interesser blandt andet igennem desinformation. De centrale Sahel-lande er samtidig ramt af en alvorlig og forværret humanitær krise som følge af den ekstreme sikkerhedssituation, stigende fordrivelse og klimaforandringer. De humanitære aktører har vanskelige adgangsforhold, og sikkerhedssituationen giver også vanskelige livsvilkår og indtægtsmuligheder for den berørte befolkning. Dertil kommer, at mange klassiske udviklingsindsatser er indstillet som følge af den politiske uro, hvilket i udpræget grad forstærker den humanitære krise.

Der i EU enighed om, at EU fortsat har vigtige strategiske interesser i Sahel samt behovet for øget fokus på konfliktforebyggelse i vestafrikanske kyststater, der grænser op til Sahellandene. Det omfatter blandt andet forebyggelse af irregulær migration, imødegåelse af terrorisme og voldelig ekstremisme og på sigt at skabe grobund for inklusiv økonomisk udvikling og demokrati. Tilstedeværelsen af militærregimer udfordrer dog samarbejdet, hvorfor EU-landene i varierende grad har suspenderet dele af samarbejdet inden for sikkerhed og udvikling i de tre lande.

3. Formål og indhold

Drøftelsen forventes at omfatte forslag til, hvordan EU kan tilpasse sit engagement i regionen yderligere med henblik på at styrke den fælles tilgang og bedst muligt varetage EU's strategiske interesser. Der forventes forslag om yderligere tilpasning af EU's sikkerheds- og forsvarspolitiske engagement og udviklingsengagementet. Der forventes lagt op til en mere landespecifik tilgang, der tager højde for udviklingen i hvert enkelt land i Sahelregionen. Desuden ventes et øget fokus på konfliktforebyggelse i vestafrikanske kyststater, der grænser op til Sahellandene.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes enighed om, at EU skal forblive engageret i Sahelregionen for at varetage strategiske interesser og støtte civilbefolkninger samt behov for fokus på konfliktforebyggelse i vestafrikanske kyststater. Der forventes udtalt bekymring over udviklingen i regionen med forventet opfordring til tilpasning af EU's engagement. Der forventes nuancer for så vidt angår medlemslandenes holdning til graden af tilpasning på det forsvars- og sikkerhedspolitiske område.

10. Regeringens generelle holdninger

Regeringen støtter, at EU forbliver engageret i Sahel, men at engagementerne løbende tilpasses den politiske og sikkerhedsmæssige situation i regionen. Regeringen arbejder for, at EU bevarer sin tilstedeværelse i regionen, med henblik på at vise, at EU fortsat er en partner i Sahel, ikke mindst for landenes civilbefolkninger. Samtidig støtter regeringen, at man fra EU's side fortsætter og styrker det humanitære engagement og tilpasser udviklingssamarbejdet med

fokus på direkte støtte til civilbefolkningerne. Regeringen arbejder for, at EU og medlemslandene trods de svære betingelser fortsat arbejder for langsigtede udviklingsmål med fokus på en landespecifik tilgang. Regeringen arbejder for, at der i forhold til de centrale Sahellande anlægges en forsigtig tilgang til samarbejde inden for det sikkerheds- og forsvarspolitiske område. Regeringen er enig i behovet for et øget fokus på de grundlæggende årsager til ustabilitet i regionen, herunder de vestafrikanske kyststater.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Situationen i Sahel har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg den 20. januar 2023 til orientering.

4. Udenrigspolitiske aspekter af økonomisk sikkerhed

- Politisk drøftelse

JOIN (2023) 0020

Nyt notat

1. Resumé

Der forventes en drøftelse af udenrigspolitiske aspekter af økonomisk sikkerhed ved Udenrigsrådet den 11. december 2023. Drøftelsen var oprindeligt planlagt på dagsordenen for rådsmødet den 20. juli og den 13. november, men blev udskudt begge gange. Kommissionen og den Høje Repræsentant har den 20. juni 2023 præsenteret en fællesmeddelelse om en europæisk strategi for økonomisk sikkerhed med fokus på at styrke modstandsdygtigheden for EU's økonomi. Baggrunden er den nye geopolitiske virkelighed med øget stormagtskonkurrence på bl.a. det økonomiske og teknologiske område. På rådsmødet forventes bl.a. en drøftelse af strategiens oplæg til en mere fælles tilgang til vurdering af trusler mod EU's økonomiske sikkerhed samt af værktøjerne til at øge den økonomiske sikkerhed. Regeringen støtter en fælleseuropæisk tilgang til at øge EU's økonomiske sikkerhed, samtidig med at der opretholdes en åben økonomi og et velfungerende indre marked.

2. Baggrund

Kommissionen og den Høje Repræsentant har den 20. juni 2023 præsenteret en fællesmeddelelse om en europæisk strategi for økonomisk sikkerhed. Strategiens fokus er at styrke EU's evne til at nedbringe sikkerhedsrisici for EU's økonomi og samtidig sikre, at EU fortsat nyder godt af et velfungerende indre marked og en åben økonomi, idet handel, investeringer, infrastruktur og forskning udgør en væsentlig del af EU's økonomi.

Meddelelsen tager udgangspunkt i den nye geopolitiske virkelighed, hvor COVID-19, Ruslands invasion af Ukraine og en udfordret regelbaseret verdensorden har sat skærpet fokus på afhængigheder og trusler om økonomisk afpresning,

samtidig med at EU fortsat vil have behov for at være en del af den globale, åbne økonomi. Den tiltagende stormagtskonkurrence på det økonomiske og teknologiske område ses af Kommissionen og den Høje Repræsentant at medføre risiko for, at EU og især medlemsstaterne bliver en spillebane for andre geopolitiske aktører snarere end en spiller.

Der er på EU-niveau i de senere år udviklet en række værktøjer til at nedbringe sikkerhedsrisici, sårbarheder og imødegå tvang på det økonomiske område. Ambitionen med meddelelsen er at udvikle en strategisk tilgang til, hvornår og hvordan instrumenterne anvendes, samt identificere mulige mangler.

Meddelelsen foreslår videre at udvikle en fælles ramme for vurdering af risici i relation til økonomisk sikkerhed ud fra fire identificerede typer af risici: forsyningskæder, kritisk infrastruktur, uønsket teknologioverførsel, og våbenliggørelse af økonomiske relationer, herunder økonomisk tvang. Strategien er struktureret med fokus på tiltag til at styrke EU's økonomi, tiltag til at beskytte EU's økonomi og indgåelsen af partnerskaber.

Meddelelsen blev 3. oktober 2023 fulgt op af anbefalinger til en liste over ti kritiske teknologier, hvoraf fire er udvalgt som særligt kritiske (kunstig intelligens, halvledere, kvanteteknologi og bioteknologier). Kommissionen ventes at fremlægge en pakke til opfølgning på strategien om økonomisk sikkerhed til december. Pakken ventes at indeholde opdatering på en række arbejdsspør eller initiativer, blandt andet vedr. investeringsscreening, eksportkontrol, udgående investeringsscreening, risiko'vurderinger af kritisk teknologi samt forskningssikkerhed.

3. Formål og indhold

Der ventes på rådsmødet en politisk drøftelse af de udenrigspolitiske aspekter af dagsordenen om økonomisk sikkerhed. Der kan ventes fokus på strategiens oplæg til en mere EU-fælles tilgang til vurderinger af risici ift. EU's økonomiske

sikkerhed og brugen af de udenrigs- og sikkerhedspolitiske værktøjer til at styrke EU's økonomiske sikkerhed. Der ventes også muligt fokus på handelsaftaler samt internationale partnerskaber på bl.a. råstofområdet og det digitale område, herunder i regi af EU's eksterne investeringsstrategi Global Gateway, som værktøjer til økonomisk sikkerhed gennem diversificering, adgang til ressourcer og styrkede strategiske partnerskaber.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Meddelelsen vurderes ikke i sig selv at have statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller miljømæssige konsekvenser eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet. Fremsættelsen af konkrete forslag med ophæng i strategien må forventes at have økonomiske konsekvenser. Der vil blive foretaget en konsekvensvurdering i forbindelse med eventuel fremsættelse af konkrete forslag som følge af strategien.

8. Høring

Meddelelsen er sendt i høring i handelspolitisk specialudvalg og specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål den 15. august 2023. Der henvises til høringssvar afgivet i det opdaterede Grund- og nærhedsnotat, oversendt til Folketinget 27. september 2023.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes blandt medlemslandene generel opbakning til en udenrigsøkonomisk tilgang, der har som formål at nedbringe sikkerhedsrisici og fastholde en åben økonomi. Der forventes ligeledes opbakning til, at EU søger at fremme sin økonomiske sikkerhed gennem internationale partnerskaber og værktøjer.

Samtidig forventes divergerende holdninger til eventuelle nye tiltag og instrumenter, som kunne fremlægges af Europa-Kommissionen. En gruppe af større medlemslande ventes at støtte en mere ensartet tilgang på tværs af nationale investeringsscreeningsmekanismer og fælles definitioner for sektorer og teknologier. Ligeledes forventes de at værne om elementer, der ses som national sikkerhed. I spørgsmålet om et potentielt tiltag vedrørende udgående investeringsscreening forventes skepsis over for, om ny regulering er nødvendig. Mange medlemslande er åbne over for et analysearbejde af behovet for ny regulering, eller om eksisterende værktøjer kan lukke evt. huller, og der ventes støtte til udarbejdelse af risikoanalyser, men også ønske om større klarhed og inddragelse i processen.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side støttes det, at der tænkes mere strategisk om EU's økonomiske sikkerhed. Regeringen finder det vigtigt at finde den rette balance mellem på den ene side øget beskyttelse af danske og europæiske strategiske interesser og på den anden side at undgå fragmentering af den globale økonomi og protektionisme. Fra dansk side støttes fokus på brugen og håndhævelsen af eksisterende værktøjer på en måde, så man både sikrer et modstandsdygtigt EU og samtidig sikrer lige konkurrencevilkår og taler med én EU-stemme globalt. Transatlantisk samarbejde er centralt for økonomisk sikkerhed. Globalt engagement, offensiv strategisk handelspolitik og partnerskaber spiller en central rolle ift., at EU skal sikre robusthed, diversificering af forsyningskæder, beskyttelse af kritisk infrastruktur og kritiske teknologier samt adgang til

ressourcer. Regeringen finder det vigtigt, at en styrkelse af EU's økonomiske sikkerhed sker med respekt for nationale kompetencer. Eventuelle nye værktøjer bør have et klart og begrænset anvendelsesområde, så de målrettes specifikke teknologier og ressourcer, som er kritiske for EU's økonomiske sikkerhed, ligesom deres indførelse og anvendelse bør baseres på solidt analytisk grundlag og være proportionale med sikkerhedsrisici. EU bør løbende analysere relevante værktøjer i lyset af bl.a. hastigheden, hvormed teknologier udvikles.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Skriftlig forelæggelse blev oversendt 12. juli forud for rådsmødet (udenrigsanliggender) den 20. juli og senere igen 3. november 2023. Grund- og nærhedsnotat blev oversendt 26. juli og opdateret grund- og nærhedsnotat den 27. september 2023. Dertil blev Grund- og nærhedsnotat om kritiske teknologiområder for EU's økonomisk sikkerhed oversendt 23. november 2023.